

NHỮNG CHIẾN THẮNG NGOẠN MỤC TRONG TRẠI TÙ

SỐ 6 NGHỆ TĨNH CỦA ĐỘI 15 ĐẬP ĐÁ LÒ VÔI

Sau khi anh em **Đội 15 Đập Đá Lò Vôi** hô biến, hóa phép bài đá củ thành bài đá mới đạt chỉ tiêu do tụi nó đề ra (*bắt mỗi người phải hoàn thành một thước khối đá trong ngày*), anh em còn làm vượt chỉ tiêu nêu trên nên tên quản giáo Điền không còn làm cách gì khác hơn là chấp nhận luật bất thành văn: “**để chúng ông yên, mà cũng được yên tâm thân và ấm no mà hưởng thụ trong chức vụ Quản Giáo **Đội 15 ĐDLV**** (*xin xem lại bài viết Chuyên Chưà Hề Đưọc Biếт Hay Nghe Nói Đén Trong Ngục Tù CS*), và dành báo cáo kết quả lao động tốt đẹp luôn đạt, vượt chỉ tiêu của **Đội 15** lên BCH trại. **Đội 15, Hạ gục chúng bằng bàn thắng thứ nhất!**

Quá vui mừng vì kết quả lao động tốt đẹp của **Đội 15** nên một hôm, quản giáo Điền thông báo cho đội qua anh đội trưởng (*Nguyễn Phú Thọ*)*: ” BCH trại sẽ xuống bài đá để kiểm tra, anh em phải tự giác tích cực hơn nữa để không phụ nòng no nắng chăm sóc của trại với đội. *Quá tuyệt vời và đầy lòng nhân đạo của loài quý đở.*

Anh em vẫn lao động bình thường, một ngày như mọi ngày. Việc gì đến phải đến. Phái đoàn Trại do tên Trại Trưởng dẫn đầu xuất hiện, qg. Điền ra đón và dẫn phái đoàn đi tham quan... Vì đã thấy chúng từ đằng xa nên anh em mình bắt tay vào lao động. Chúng hí ha hí hửng mừng vui lộ ra trên khuôn mặt khi thấy anh em mình tích cực ì xèo lao động dưới sự chỉ hỏ giới thiệu của qg. Điền.

Bất chợt anh Thọ, đội trưởng hô: “*đến giờ nghỉ, anh em ngừng tay nghỉ gião lao..*” Thế là anh em mình cùng quăng dụng nầm dài ra dưới đất không thèm lý gì đến chúng. Bọn chúng giật mình, cứ nghĩ là anh em mình sẽ hò hởi khẩn khởi lao động không ngưng nghỉ để đón phái đoàn trại lập công... ai ngờ lại như vậy! Đúng là một cái tát vô mặt mà chúng không sao đỡ kịp hay có thể tin được sẽ diễn ra như vậy.

Đưa mắt nhìn nhau mà không biết làm sao. Tội nghiệp nhưt là tên Điền và Trại Trưởng, mặt thộn ra ngó nhau và rồi đành tiêu nghiều kéo nhau cả đám đi về. Anh em mình hỉ hả cười thâm vì đã chơi xỏ được nó một cú đau điếng người mà chúng không làm gì được anh em mình hết, vì đây là nội quy trại đưa ra chớ anh em mình đâu có chế ra được. **Bàn thắng thứ Hai!**

* Trong thời gian làm đội trưởng **Đội 15**, có lần một tên vệ binh mới đổi về dẫn đội đi đập đá. Như thường lệ, ra tới bãi là chúng rút sâu vô hang đá để hai anh có nhiệm vụ phục vụ chúng ăn uống no say và nghe kể truyện. Bất ngờ em mới này vì quá tích cực lập công nên đi ra xem anh em mình lao động. Khi ra tới nơi, thấy anh em mình đang nằm ngời không lao động; hấn bèn ra oai:

Anh Đội trưởng đâu? Sao anh cho anh em nghỉ không lao động??
+ Anh Thọ đi tới: *Báo cáo cán bộ, đến giờ nghỉ giải lao nên anh em nghỉ.*

_ Không nghỉ gì hết. Anh cho tất cả lao động lại ngay, nếu không tôi bắn anh đây. Anh định chống đối à!

+ Tức khí anh Thọ ưỡn ngực, banh áo hướng về nó và nói: *Bắn đi! Giờ giải lao là phải nghỉ một chút.*

Tên CA lên đạn, thời may tên trong hang chạy ra kịp nói nhỏ gì đó với tên này nên nó đành hậm hực đi vô.

Anh em gật gù: *Có thể chứ, vậy mới là Niên Trưởng.*

Đầu một hai tuần gì đó (*tôi không nhớ rõ thời gian*) khi cả đám “bộ sậu” kéo về từ bãi đá. Một buổi sáng thứ hai đầu tuần theo thông lệ mỗi tháng, trại tập hợp toàn trại trong sân trại giam để thông báo nội quy mới và nhận xét đánh giá về quá trình lao động sản xuất của toàn trại trong tháng qua trước khi cho các đội xuất phát đi lao động. Đặc biệt ngày hôm đó, Trại tuyên bố kể từ hôm nay; trại phát động phong trào thi đua lao động sản xuất đoạt cờ luân lưu giữa các đội; đội nào lao động đạt, chỉ tiêu sẽ nhận được lá cờ xuất sắc này và sẽ được nêu tên trước toàn trại.

Đúng là lũ lưu manh gian xảo, chúng cứ nghĩ anh em mình đều ngu dốt như người dân miền Bắc ở trong xó rừng không biết gì hết (*làm ngày không đủ, tranh thủ làm đêm; luôn cả giờ nghỉ... kể cả giờ chơi*) nên mới bị chúng lường gạt, xỏ mũi dắt đi như trước giờ chúng vẫn làm. Thế nhưng chúng đã lầm, mưu thâm độc vất kiệt sức anh em mình của chúng đã thất bại... hoãn toàn thất bại, vì với cách đánh đẹp... đầy mưu lược hô biến của anh em Đội 15 ĐĐLV lúc nào cũng vượt chỉ tiêu thì thử hỏi có đội nào trong trại có thể vượt qua được.

Nếu rau cải mà thúc ép bằng tưới nước nhiều, cây không phát triển nảy nở tươi tốt mà trái lại còn bị úng thối, chết ngất; bón phân nhiều thì sẽ bị nóng mà chết... còn Đội 15 ĐĐ cứ tuồn tuột tiến tới, không bị ngăn trở gì hết nên tháng nào cũng đoạt cờ luân lưu. Và rồi chỉ trong vòng bốn, năm tháng gì đó; phong trào thi đua này đành phải dẹp bỏ. Mà tên qg. Điền từ hạ sĩ được lên thượng sĩ trong vòng vài tháng về coi Đội 15. **Bàn thắng thứ Ba!** Chưa hết...

Đập đá là một việc lao động rất là nguy hiểm và nặng nhọc; dễ bị thương tật, què quác như chơi. Huống chi đang khi lao động, gặp phải trời mưa lại càng nguy hiểm hơn nữa vì trơn trượt, mà trơn trượt đâu được nghỉ tay; vẫn phải dầm mưa lao động (*kiểu lao động này thường dành cho tù “khổ sai” hay chịu án nặng*). Cho nên bọn chúng đã ưu ái giao việc lao động này cho anh em “đội đào hố sấn” vừa mới chuyển về Trại 6 này, mà đã dám nổi loạn chống đối ngoài hiện trường lao động; gây chấn động toàn trại và cả những trại giam ở gần quanh đó.

Thế là anh em mình quyết định dỡ chiếu mới ra đối đầu với chúng. Cứ hễ trời mưa là anh em kéo róc vô nhà Lô (*nhà nghỉ của quản giáo, cũng là văn phòng của quản giáo ngoài bãi lao động*). Quản giáo Điền bắt anh em phải ra lao động lại với sự hăm dọa của hai tên công an canh giữ anh em. Anh em bèn nói với chúng: “*công việc đập đá rất nặng nhọc và nguy hiểm vì trơn trượt, nếu chẳng may té gãy tay hay gãy chân, bị búa nện vô chân thì sẽ thiếu lao động, sẽ không làm đủ chỉ tiêu trại giao, mất đi danh hiệu đội xuất sắc toàn trại*”. Tên Điền thấy anh em nói có lý vì nhờ vậy nên nó mới được lên lon, nên không còn bắt anh em ra làm nữa, mà đành phải để anh em vào mái hiên nhà Lô đụt mưa mỗi khi trời mưa dù nhỏ hay lớn.

Tại sao anh em dám làm và nói như vậy? - Vì anh em biết chúng bán “vôi” cho dân chúng quanh vùng để trộn phân bón cây trồng và bán cả thuốc nổ cho dân đi chày cá; chia chác với trên khung... nên nếu thiếu hụt đá không đủ ra “vôi” thì mất ăn; đã vậy, nếu thay đội 15 bằng nhóm “tù” khác thì không yên tâm. Nếu giao cho tụi “tù hình sự”, lâu ngày bẻ bạc thì rất nguy, mất chức đi tù như chơi... Cứ để đội 15 này như củ thì có ăn, yên tâm mà còn không bị chúng chống đối nổi loạn nên thôi thì một công hai, ba việc, để vậy tốt hơn. **Bàn thắng thứ Tư!**

Một hôm, trong lúc anh em đang ngồi nghỉ trú mưa, bắt chợt một anh nào đó (*lâu ngày tôi không nhớ tên*), buông một câu than thở: “*ở cuối đường hầm không một chút ánh sáng*”. Làm anh em giật mình chung hửng. Không nghe một tiếng xì xào nào nữa hết. Không khí dường như cô đọng lại, người này đưa mắt ngó người kia. Đúng là nguy hại cho tinh thần anh em lúc này. May quá, HQ Tr/u Nguyễn Đức Lợi lên tiếng: “*nhưng cuộc chiến đấu vẫn còn đang tiếp diễn*”.

Câu nói này vài năm sau khi tôi đi H.O. qua đây năm 1995, đầu khoảng năm 2003 trở đi...tôi mới nghe câu nói này nhưng đã ngắn gọn hơn: “*cuộc chiến còn tiếp diễn*”. Và câu nói này đã đánh thức anh em tỉnh dậy, không bi quan yếm thế mà phải kiên cường đứng vững đến cùng; vì chúng ta vẫn còn đang chiến đấu. Chính vì vậy tôi mới làm bài thơ có câu:

*“Xích xiềng cầm giữ xác thân
Hình anh tráng khí trong anh vẫn còn
Nguyện lòng không để xói mòn
Ngục tù cũng thể chiến trường năm xưa*

.....
Cuộc chiến đấu vẫn còn đang tiếp diễn”

Thơ Hoàng Mai Nhất

Chuyện chưa dừng lại ở đó, mỗi lần toàn trại xếp hàng để ra khỏi trại đi lao động mà trời đổ mưa, toàn thể anh em Đội 15 đồng hát bài:

*“trời mưa thì mặc trời mưa
nhưng trời mưa lớn thì ta vô nhà”*

Thế là toàn Đội 15 đều trở vô lán không đi lao động. Trại hoảng hốt cùng qg. Điễn xuống lán gặp, yêu cầu anh em đi lao động. Vẫn với yêu sách đó...trại không biết làm sao đành cho Đội 15 được nghỉ không ra lao động nhưng phải cử một tổ ra coi Lò Vôì, móc vôì ra; châm thêm đá và than trên miệng lò khôg để lò tắt lửa vì lò mà tắt thì sẽ tốn công vô cùng để đốt cho lò cháy lại. Vậy là ta đã thắng chúng ngay chính trong trại giam của chúng. **Bàn thắng thứ Năm!**

Đối diện với bãi đá của Đội 15 là Lô trồng Cam. Cam không lớn trái nhưng được cái ngọt, hơi có chút chua; nổi tiếng Cam Nghệ Tĩnh. Anh em mình lao động cực nhọc làm ra thực phẩm tươi ngon mà đâu được ăn, tất cả cái tốt tươi ấy đều dành cả cho trại; còn anh em mình thì ăn toàn khoai lang, sắn khô hôi mốc hay bắp đá, bo bo..., vốn là thực phẩm chiến lược chúng cất để dành cho chiến tranh.

Khi thấy một vài anh bay qua đó hái Cam nhưng chỉ hái có vài trái. Tôi bèn nói với anh em là canh chừng cho tôi qua hái và mỗi lần qua là tôi hái cỡ vài chục trái bỏ vào trong áo sau khi đã dùng dây leo cột chặt bụng. Thế là anh em có Vitamine C và chất ngọt của Cam bồi bổ cơ thể.

Tại sao tôi dám làm như vậy? – Là vì dù một cộng rau hay nhiều hơn nữa cũng bị cùm kỷ luật nếu chúng bắt được. **Vậy thì lấy nhiều chút cho toàn đội 40 người đều có ăn hơn là kẻ có người nhận, đi một lần an toàn hơn đi nhiều lần..** Bị mất Cam chúng cứ nghĩ là tụi hình sự lấy chớ đâu có nghĩ là anh em mình. Chúng bèn cất cử mỗi ngày một người lên trên đỉnh ngọn núi đá vôì để canh chừng, nếu thấy có kẻ hái Cam là la lên, báo động cho trại bắt. Những anh được cất cử canh chừng vườn Cam, phần nhiều là những anh lớn tuổi trong đám tù anh em mình, nên thấy tôi hái anh em đó đâu có la lên, chỉ có hình sự hái là mấy ảnh mới la; nhờ vậy anh em mình mới có chất bồi bổ giải khát cầm hơi trong tù ngục. Xin thành thật cảm ơn các đàn anh đã yểm trợ cho Lê Anh Thượng này hoàn thành công tác trên. Còn nhiều chuyện cải thiện trong tù nhưng quá dài nên để viết trong “Đoàn Ký Tù”.

Đối với anh em mình, buổi tối khi vào tù mới là giây phút huy hoàng nhất của anh em mình. Vì ai cũng cố kiếm cho được bất cứ thứ gì để đem vô tù sau khi đã thoát được sự khám xét của bọn CA soát xét trước cổng trại. Khi cánh cửa phòng giam khóa lại, là các Lán đồng nổi lửa lên nấu để chia nhau chút ít chiến lợi phẩm kiếm được khi đi lao động ở ngoài. Đây cũng là thú vui của anh em mình vì đã qua mặt, qua khỏi được cuộc khám xét của chúng ở cổng trại.

Buổi chiều mỗi khi các đội lần lượt thu quân về trại. Tất cả đều phải tập trung trước cổng trại cho chúng khám xét trong người. Nếu xét thấy thì chúng tịch thu ném qua bên đường dọc theo cổng trại, nơi đó vợ con chúng đứng chờ sẵn; lát nữa đám ấy sẽ lượm lấy đem về cho gia đình chúng mà không phải tốn công sức gì hết. Và mỗi ngày khi các đội lao động về trại là ngày “hội” của vợ con CA coi tù...

Mỗi anh em, ai cũng có cái áo dày (vì được đắp và nhiều chỗ rách), được anh em gọi là “áo bay” (giống như áo của dân KQVNCH hay mặc), khoác lên bên ngoài để chống lạnh mà cũng để che dấu chiến lợi phẩm đem vô trại.

Tôi là người được giao nhiệm vụ đem trái “bí đỏ tức bí rợ” vô trại vì có áo bay dày và chắc chắn. Chỉ việc hơi khuỳnh tay ra một chút, ôm chặt trái bí là bên ngoài nhìn không thấy cộm nên không bị đề ý nghi ngờ có mang hàng cấm.

Tụi nó cũng ma lạnh lắm. Lúc thì khám xét từ hàng đầu của đội đang tập hợp trước cổng trại đi dần xuống. Có khi khám từ hàng dưới chót khám lên hay khám bất chợt ngay chính giữa hàng đứng của đội. Đâu chịu thua nó, tùy tình hình lúc đó mà anh em có mang hàng cấm sẽ diễn bước nhảy “Boston” tức là khi thấy khám gần đến chỗ mình là sẽ nhích nhẹ qua bên để bạn mình phía dưới bước lên chỗ của mình, mình nhẹ nhàng lui xuống chỗ bạn mình...cứ thế mà đi từng bước nhảy điệu nghệ để thoát tay chúng. Nếu bí quá thì anh em sẽ nhảy qua đứng trong hàng của đội kế bên chưa bị khám xét, chúng khám xong quay trở lên trên để ra dấu cho tụi đứng ngay cổng cho đội khám xong được vô trại. Chỉ cần chút tích tât đó thôi, cũng đủ cho anh em mình phi thân cái vù trở về lại đội của mình và cứ thế hiên ngang hùng dũng đi vô trại một cách đường hoàng mà không còn sợ bị gì nữa hết. Đôi khi tổ trác là do nắm không chắc hàng cấm vì bị khám lâu mỗi tay, nên khi vô trại ngang qua hai tên đứng đếm số tù nhân trong đội có khớp với lúc báo cáo xuất trại không, bị súc tay rớt xuống là kể như mất ăn mà còn bị cùm kỷ luật.

Thử tưởng tượng xem, một đàn vợ con nó đứng canh me sẵn, một đám CA dẫn tù lao động về đứng đó; bốn, năm tên đứng trước cổng khám xét, hai tên đứng ngay sát cổng để đếm số tù từng đội nhập trại, hai tên cầm súng đứng trên vọng gác cao trước cổng giương những cặp mắt hau háu nhìn thì làm sao qua mặt được chúng để đem hàng cấm vào trại??? Thế nhưng anh em và tôi cũng đem được chiến lợi phẩm vào trại như thường. Nói nào ngay cũng nhờ chiến thuật nuôi quân ngoài bãi, cho chúng ăn no đủ, lại còn nghe kể chuyện nữa cho nên dù đám dẫn tù đi lao động hay vợ con nó có thấy cũng làm lơ cho đội 15 qua cầu gió bay. **Bàn thắng thứ Sáu!**

Tin tức lan truyền trong trại là thứ Hai này sẽ có chuyển trại. Chợt nhớ những lần chuyển trại trước, chúng nhốt anh em mình trong những toa chở súc vật dơ dáy, hôi hám mà không có nước uống, nên tôi đề nghị với anh em là tôi sẽ bay qua vườn Cam hái Cam đem theo để ăn. Và tôi đã bay qua hái Cam đem về chia cho anh em mang vào trại, ai mang được bao nhiêu thì mang. Khi đội tới hồ nuôi cá kè bên vách trại giam để tắm rửa, anh em liệng qua vách tường rào cao có chằng dây kẽm gai ở bên vô trong sân nhà giam của đội ở sát bên hồ cá, anh Sáu sẽ thu gom đem về cất dấu cho anh em và rồi anh em đồng loạt hô to: “*của tôi nhen anh Sáu...của tôi nhen anh Sáu...*”

Anh Sáu là vệ sinh viên của đội, được cho ở nhà để sắp xếp lại chỗ ngủ của anh em, đi lấy nước và thức ăn từ nhà bếp đem về để anh em về là có ăn. Và nhiệm vụ

quan trọng như là mỗi chiều khi đội lao động về, anh Sáu sẽ đi qua nhà giam của đội kế bên hồ nuôi cá để giúp anh em thu dầu chiến lợi phẩm.

Chẳng may hôm đó, tên Nhí (*cán bộ Lý bị mất chức qg. Đội 15 nên lúc nào cũng cay cú rình mò bắt cho được những lỗi lầm của Đội 15 hầu đem ra kết tội mà quật ngược dành lại chức đội trưởng này*), đi lòng vòng kiểm tra trong trại giam, nghe tiếng hô kêu anh Sáu; nó đi tới tịch thu được chiến lợi phẩm mà anh em quăng vô trại cho anh Sáu.

Thế là nó cầm những chứng cứ ấy đi ngay ra chỗ Đội 15 đang tắm rửa. Nó hô:

_ Anh đội trưởng đâu? Tập họp đội nại cho tôi! Xem đây...Cam này của ai? Rau củi này của ai??

Không thấy ai trả lời, nó bèn lên giọng dụ dỗ: tôi mong các anh tự giác bước ra nhận nấy trách nhiệm của mình. Tôi sẽ châm chước cho, đừng để tôi áp dụng kỷ luật.

Vẫn không một ai nhúc nhích. Tôi suy nghĩ, Cam do mình đề xướng ra, giờ không bước ra nhận nó sẽ phạt Đội tôi về ngồi họp kiểm điểm cho đến khi có người nhận mới thôi. Anh em lao động mệt nhọc, giờ cần nghỉ ngơi mà nó bắt ngồi đồng lâu như vậy; dĩ nhiên sẽ không ai chỉ mình hết, nhưng lỡ anh nào đó mệt mỗi bực mình chỉ ngay mình thì mình có tội với anh em và với chính ngay vừa chỉ mình vì mình đã ép anh phải làm như vậy để anh mang tiếng hèn nhát, phản bội.

_ Tôi bèn bước ra: Của tôi cán bộ.

_ Thế còn củi và rau của anh nào? Nó gằn giọng.

Nên nhớ, một cọng rau, que củi vẫn bị cùm kỷ luật như thường, mình đã nhận Cam rồi thì nhận luôn hai thứ này để không ai bị nữa hết, Tôi bèn lên tiếng:

_ Cũng của tôi cán bộ. Nó nổi điên lên hét:

_ Náo, náo! Một mình anh sao nấy được hết những thứ này?? Tôi nghe rất nhiều tiếng hô:

_ Của tôi nhen anh Sáu...của tôi nhen anh Sáu! Chớ không phải có tiếng một mình anh.

Tôi đành im lặng. Nó gằn hỏi hai ba lần nữa, thì có hai anh ở phía sau bước ra nhận Tôi định quay về phía sau để nhìn xem bạn nào, nhưng nghĩ lát nữa vô trại vào cùm kỷ luật chung cũng biết là ai nên dừng lại; làm bây giờ tôi không biết hai bạn đó là ai...Các anh có đọc bài viết này nhớ liên lạc với LAT nhen!! Nhớ nhiều lắm ngày đó. Vâng! Lúc đó trên hàng rào kẽm gai còn đóng đưa tòn tem một bịch Cam và vài thứ nữa bị vướng lại.

_ Anh đội trưởng cho anh em vào trại. Còn ba anh này vào viết kiểm điểm đưa anh đội trưởng, ngày mai đưa cho tôi.

Chắc hẳn là sẽ bị cùm nên tôi suy nghĩ mình sẽ như thế nào khi trong cùm..không ngờ sáng thứ Hai có lệnh tập hợp toàn trại trong sân trại giam.

Trại trưởng tuyên bố: nhận thấy trong thời gian qua, các anh sau đây đã tích cực, hờ hởi phấn khởi trong lao động, không quy phạm nội quy nên trại đã đề nghị lên trên cho các anh có tên sau đây được thả về với gia đình. Các anh được đọc tên sẽ bước ra lên đứng về phía tay trái tôi. Còn tất cả các anh còn lại, nhanh chóng về sắp xếp đồ đạc để chuyển trại vô Nam ngay hôm nay.

Tôi đứng như trời trồng, không một phản ứng mà cũng không biết gì hết. Cứ nghĩ mình sẽ vô cùm rồi bỗng nhiên có tên được thả về.

Không biết đứng bao lâu, bất chợt ai đó hô:

_ Cái nón này của tôi và nón bị tước mất.

_ Cái áo bay này của tôi. Cái lon GÔ này của tôi. Đôi dép này của tôi và một ai đó đã xô tôi bật ngựa để lấy đôi dép.

Vậy là từ nay tôi đã trở thành vô sản thứ thiệt ngay chính trong trại tù, Trại 6 Nghệ Tĩnh mà mấy phút trước đây vẫn tưởng sẽ vào năm nhà kỷ luật. Và tôi đã đi chân không về nhà, may còn bộ đồ khi vào tù giao nộp, giờ được trả lại...Có phải đời là hoang tưởng...???

Hoàng Mai Nhất

H.O. 26 Lê Anh Thượng

Mùa Quốc Hận thứ 49 (27/4/2024)

Kính mời đọc thêm những sáng tác khác của tác giả tại:

<http://www.vietnamvanhien.org/HoangMaiNhat.html>

www.vietnamvanhien.net

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VIỆT NAM VĂN HIẾN ON LINE VỚI HƠN 10200 TÁC PHẨM